

U Z A S A D N I E N I E

W dniu 2 lipca 1994 roku Sejm RP uchwalił ustawę o najmie lokali mieszkalnych i dodatkach mieszkaniowych, zwaną dalej ustawą /Dz.U.Nr 105 z 11 października 1994r. poz.509/. Podstawą do prac legislacyjnych był projekt rządowy ustawy, wniesiony jeszcze w roku 1993 /jako pilny/.

W dalszym biegu procesu legislacyjnego Senat RP ustawę odrzucił, po czym Sejm przyjął ją wymaganą większością głosów. Prezydent RP nie uwzględnił wniosku Związku Miast Polskich o skorzystanie z prawa weta /w załączeniu/ i podpisał ustawę w dniu 21 września br.

Przepisy art.4 i 45 ustawy nakładają na gminy nowe, obowiązkowe zadania własne w sposób niezgodny z:

1. artykułem 73 ustawy konstytucyjnej z dnia 17 października 1992 roku /Dz.U.Nr 84 poz.426/, który w ustępie 2 stanowi, iż "źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego w zakresie zadań publicznych są gwarantowane ustawowo";
2. utrzymanym w/wym. ustawą artykułem 1 Konstytucji RP, z którego wypływa zasada pewności prawa.

Naruszenie powyższych zasad konstytucyjnych nastąpiło, ponieważ:

1. Nałożono na gminy nowe /art.4 i art.45 ust.1 ustawy/, własne zadania publiczne bez ustawowego zagwarantowania środków finansowych na ich wykonanie. Ustawa określa - w postaci dotacji celowej - część źródeł finansowania nowych zadań w ustępach 2 i 3 artykułu 45. Ustęp 2 ustanawia pierwszy limit tych źródeł /w granicach kwot określonych na ten cel w ustawie budżetowej/. Ustęp 3 stanowi delegację dla Rady Ministrów do wydania rozporządzenia, które "określa zasady i tryb ustalania oraz przekazywania gminom z budżetu państwa dotacji, o których mowa w ust.2"

Po pierwsze: delegowanie uprawnień do faktycznego ustalenia źródła sfinansowania nowego zadania własnego gmin Radzie Ministrów jest niezgodne z brzmieniem ust.2 art. 73 ustawy konstytucyjnej.

Po drugie: wydane w oparciu o powyższą delegację rozporządzenie Rady Ministrów:

- a/ ustala wielkość dotacji celowych w sposób wyłączający niektóre gminy z możliwości ich otrzymania,
- b/ postanawia, że - w zależności od "zasobności" gminy /wielkości jej dochodów podatkowych/ - gmina musi ze swych dotychczasowych dochodów, przeznaczonych na realizację dotąd nałożonych zadań publicznych, pokryć znaczną część /o ile nie całość/ wydatków na wypłatę dodatków mieszkaniowych /5,8 lub 10% swych dochodów podatkowych/.

Faktycznie więc rozporządzenie Rady Ministrów przenosi na gminy całość lub większą część obciążeń finansowych związanych z realizacją nowego zadania, bez przyznania nowych źródeł finansowania na ten cel. Tymczasem z brzmienia ustępu 2 artykułu 73 ustawy konstytucyjnej wynika także - naszym zdaniem - zasada adekwatności źródeł

dochodów do zakresu realizowanych zadań publicznych.

2. Nałożenie na gminy nowych zadań własnych bez wskazania źródeł finansowania nastąpiło z naruszeniem art.9 Europejskiej Karty Samorządu Terytorialnego podpisanej i ratyfikowanej przez Polskę w roku 1992, zwłaszcza z ust.2 tego artykułu, który ustanawia zasadę adekwatności zasobów finansowych gmin do zakresu przydzielonych im przez ustawy zadań. Nieuwzględnienie zasady ustanowionej przez ratyfikowany przez Polskę akt prawa międzynarodowego stanowi naruszenie zasady pewności prawa wpływającej z art.1 Konstytucji RP.

Ponadto naruszenie zasady pewności prawa nastąpiło poprzez nadanie gminom jako własnych, nowych zadań publicznych /art.4 i 45 ust.1 ustawy/, nieuwjętych, a nawet pozostających w sprzeczności z treścią art.7 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie terytorialnym, który w ust.1 p.7/ wymienia "komunalne budownictwo mieszkaniowe" jako jedyne zadanie własne gminy z zakresu mieszkalnictwa.

BURMISTRZ

dr inż. Stanisław Wabnlo